(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๘๕/๒๕๕๙
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๑๑/๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ระหว่าง
- **คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ** **ผู้ร้อง**
- **นายพรชัย เชื้อชูชาติ** **ผู้คัดค้าน**

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ตามประกาศคณะกรรมการสรรหาแต่งตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี ฉบับที่ ๔/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบังเป็นการชั่วคราว ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ผู้คัดค้านได้ปฏิญาณตนในการประชุมสภาเทศบาลนครแหลมฉบังครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง และวันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้ว

เป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบัง จนพ้นเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านชี้แจงการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบรวมสามครั้ง แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย ผู้ร้องพิจารณาแล้วมีมติเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙ ว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่ง ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบัง ขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่ง ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบัง ห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ กับให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสอบถามผู้ร้องและผู้คัดค้านแล้วเห็นว่าคดีวินิจฉัยได้โดยไม่จำต้องเรียกพยานมาไต่สวนต่อไป

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำให้การของผู้คัดค้านแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบัง เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ตามประกาศคณะกรรมการสรรหาแต่งตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี ฉบับที่ ๔/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบัง เป็นการชั่วคราว ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ผู้คัดค้านได้ปฏิญาณตนในการประชุมสภาเทศบาลนครแหลมฉบังครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เนื่องจากสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จังหวัด มีหนังสือที่ ชบ ๐๐๒๓.๔/๒๙๖๗ แจ้งให้สมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบังพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ประธานกรรมการสรรหาประกาศแต่งตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นขึ้นใหม่ และประธานคณะกรรมการสรรหาแต่งตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นได้แต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีนครแหลมฉบังขึ้นใหม่แล้ว ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งจนล่วงพ้นเวลาที่กฎหมายกำหนด คือ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ตามลำดับ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านชี้แจงการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบทั้งสองกรณีแล้วรวมสามครั้ง แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี หรือไม่ เห็นว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๘) ทำให้สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และผู้ร้องออกประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔ (๔) (ง) กำหนดให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนคร เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นมา ผู้คัดค้านซึ่งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบัง จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง และวันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบัง ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบดังกล่าวต่อผู้ร้องแล้ว รวมสามครั้ง แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉยไม่ชี้แจงเหตุผลอันใดต่อผู้ร้อง พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้คัดค้านไม่ใส่ใจต่อการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ

เอกสารประกอบต่อผู้ร้องให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะต้องปฏิบัติในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบโดยเคร่งครัด อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจรัฐ ทำให้เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้คัดค้านในระหว่างการดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่อาจทำได้ เป็นเหตุให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตขาดประสิทธิภาพ องค์คณะผู้พิพากษามีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง ในตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบัง มีผลทำให้ผู้คัดค้านถูกต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันที่ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากนี้ผู้คัดค้านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ การกระทำของผู้คัดค้านจึงเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นายพรชัย เชื้อชูชาติ ผู้คัดค้าน จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีเข้ารับจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ อันเป็นวันที่ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การกระทำของผู้คัดค้านเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๒ เดือน และปรับกระทงละ ๘,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก

๔ เดือน และปรับ ๑๖,๐๐๐ บาท ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโภคา

นายทรงศิลป์ ธรรมรัตน์

นายเสรี เพศประเสริฐ

นายทวีศักดิ์ ทองภักดี

นายสวัสดิ์ สุรวัฒนานันท์

นายสมจิตร์ ทองศรี

นายเกียรติพงศ์ อมาตยกุล

นายอดิเทพ ถิระวัฒน์

นายภาติยะ ดวงมณี